

O B S A H D R U H É H O D Í L U

Předmluva vydavatelova

1. V čele severních armád

(5. leden 1915 — 27. prosinec 1916). — Příprava ofensivy v Artois. — První německý plynový útok. — Útoky v Artois (květen, červen, září 1915). — Naučení z našich útoků v r. 1915 v Artois. — Přípravy k francouzsko-britské ofensívě mezi Arrasem a Oisou v r. 1916. — Ofensiva na Somě (1. červenec až 15. listopad 1916). - - - - - 5

2. V nemilosti

(27. prosinec 1916 — 17. květen 1917). Senlis — Mirecourt. 24

3. Náčelnikem hlavního štábů.

Akční plán pro druhou polovinu roku 1917. — Odpadnutí Ruska. — Rakousko-německý útok v Italii. — Součinnost americké armády. — Akční plán Spojenců pro rok 1916; otázka záloh a spojeneckého velitelství - - - - - 27

ČÁST ČTVRTÁ.

V čele spojeneckých armád.

HLAVA I.

Německá ofensiva z 21. března a dohoda v Doullensu.

Německý útok 21. března; jeho velitelé, taktika a účel. — Nedostatečnost opatření učiněných Spojenci; konference v Londýně 15. března. — Nepřítel vniká do posic 5. anglické armády; rozhodnutí hlavního velitele britského a francouzského; zakročení generála Foche v Paříži a maršála Haiga v Londýně, 24. března; konference v Compiègne a v Abbevillu, 25. března. — Konference v Doullensu, 26. března. - - - - - 57

HLAVA II.

První velitelské činy.

Generál Foch vyhledává ihned spojenecké velitele zúčastněné na bitvě, 26. a 27. března; zúžení německé útočné fronty; příchod francouzských divisí. — Odpor Spojenců

se upevňuje; vytvoření francouzských záloh v prostoru Beauvais; americká armáda nabízí svou účast na bitvě 28. března; nové vytvoření záloh anglických; generál Foch přesídlil do Beauvais; vydává všeobecnou instrukci, 29. března. Poslední německé nápor po obou stranách Montdidieru, 30. března — 4. dubna, a na kanálu Ailetty, 6. dubna

78

HLAVA III. Dohoda v Beauvais.

Nedostatečnost pravomoci udělených generálu Fochovi dohodou v Doullensu; dohoda v Beauvais svěřuje mu strategické řízení operací na západní frontě, 3. dubna. — Italie přistupuje k dohodě v Doullensu, 2. května; král Belgačanů, vázán ústavou své země, neúčastní se teoreticky uzavřených úmluv, 3. července. — Generál Foch je ustanoven hlavním velitelem spojeneckých armád, 14. května

89

HLAVA IV.

Náprava spojenecké situace na Sommě a německý nápor ve Flandřích.

Direktiva generála Foche pro francouzsko-britskou ofenzivu k uvolnění Amiensu, 3. dubna. — Německý útok ve Flandřích, 9. dubna; pohyby francouzských záloh k severu. — Rozšíření a zesílení útočné fronty nepřítele, 11. dubna; francouzské jednotky jsou posílány do Flander, 12. a 13. dubna; nepokoj anglického štábů, 14. dubna; Belgačané rozšiřují svou frontu až na sever od Ypru, 18. dubna. — Německé útoky na Flanderské vrchy, pád Bailleulu, 15. dubna; nové vyslání francouzských sil na sever, 16. dubna; Angličané pomýšlejí na ústup, zakročení generála Foche, 16., 17. a 18. dubna. — Zřízení francouzské armádní skupiny ve Flandřích; všeobecné pošinutí francouzských záloh k severu, 17. až 23. dubna. — Pád Villers-Bretonneux; šťastný protiútok Australců. — Nové nepřítelové nápory ve Flandřích; pád hory Kemmelu, 25. dubna; transport značných francouzských sil; anglický ústup ve výběžku u Ypru, 27. dubna; nové zakročení generála Foche a nové vyslání francouzských divisí; konec bitvy, 8. května. — Celkový pohled na tuto bitvu a její následky; požadavky vznesené na americké divise.

96

HLAVA V.

Otzávka početních stavů spojeneckých armád ve Francii. Ztráty britské armády na jaře 1918; rozpuštění devíti di-

373

víš; zádkroky generála Foche a francouzské vlády; divise «B». — Nesnáze s doplňováním francouzských divisí; jediná pomoc: přispění Američanů. — Situace americké armády ve Francii v polovině dubna; nedostatečnost transportů; konference v Sarcusu, 25. dubna, a v Abbevillu, 1. a 2. května; opatření Spojenců, aby byl urychlen příchod amerických sil do Francie; přispění britské mariny; dosažené výsledky; organisační a výcvik amerických sil ve Francii

125

HLAVA VI.

Německý útok od Remeše po Montdidier.

(27. květen—13. červen.)

1. Útok na *Chemin des Dames*

(27. květen. — 4 červen). — Bojová přestávka; Spojenci připravují protiofensivy mezi Oisu a Sommou a na řece Lys. — Německý útok proti *Chemin des Dames*, 27. května; nepřítel se zmocňuje Soissons a překročuje Veslu, 28. května; opatření učiněná generály Fochem a Pétainem. — Němci pokračují v ofensívě a dosahují Marny; generál Foch tam posilá 10. armádu, 30. května. — Krise sebedůvry ve francouzských řadách; energické zakročení generála Foche a jeho opatření, aby byla zasazená vojska zesilena, 31. května a 1. června; zastavení nepřátelských útoků, 4. června.

133

2. Německý útok mezi Noyonem a Montdidier

(9. — 13. červen). — Německé přípravy na západ od Oisy; přípravná opatření generála Foche proti nim vzbuzují protest marsála Haiga; konference v Paříži 7. června; opatření učiněná spojeneckým hlavním velitelstvím v předevečer nepřátelského útoku. — Německý útok z 9. června, jeho postup v údolí řeky Matz. — Protiofensiva generála Mangina, 11. června; zastavení německé ofensivy 13. června.

149

HLAVA VII.

V očekávání.

(13. červen — 5. červenec.)

1. Naučení z jarních bitev 1918

Přípis generála Foche o chování vůči německým útočným metodám; jeho nařízení o udržování druhých posic vzbuzují námitky francouzského hlavního stanu

160

2. Zaujetí pohotovosti spojeneckých armád

Zesilení britských a francouzských front; neshoda s fran-

couzským hlavním stanem stran některých obranných opatření učiněných generálem Fochem; přeskupení spojeneckých sil. — Generál Foch zavrhuje znovu každý dobrovolný ústup; situace francouzských záloh, 10. července. — Blízká obrana Paříže; konference v Bombonu, 15. června

164

3. Spojenecké přípravy pro protiofensivu

Útočný plán generála Foche proti Soissons, 14. června. — Instrukce pro přípravu spojeneckých vojsk k novému zahájení ofensivy.

170

4. Pokračování ve vypracovávání programu americké součinnosti

Program transportu amerických divisí vypracovaný v červenci; Spojenci žádají, aby do 1. srpna 1919 bylo zřízeno sto divisí; materiální nesnáze, na které naráží organizace americké armády; president Wilson prohlašuje, že přes všechny překážky bude ve Francii sto divisí 1. července 1919. — Zřízení autonomní americké armády je zdržováno hlavně nedostatkem dělostřelectva. — Projekt intervence amerických sil na Sibiři. — Oblast působnosti spojenec-kého hlavního velitelství se čím dálé tím více rozšiřuje.

175

5. Operace na italské frontě

Generál Foch vchází ve styk s italským velením a sleduje jeho ofensivní projekty, 7. května; hrozící nepřátelský útok způsobuje jejich odklad; generál Foch schvaluje chování generála Diaze, p. Clemenceau se tím pohoršíuje, 28. května — 12. června. — Rakouský útok a jeho úplný neúspěch, 15. června — 23. června; generál Foch vybízí nyní generála Diaze, aby se vrátil ke svým ofensivním projektům a aby je rozšířil, 27. června.

181

HLAVA VIII.

Druhá bitva na Marně.

Přípravy k německému útoku a ke spojenecké protiofensívě v první polovině července. — Německý útok v Šampani, 15. července. — Spojenecká protiofensiva, 18. července. — Zastávka nařízená na Vesle, 2. srpna.

186

HLAVA IX.

Memorandum ze 24. července.

208

375

HLAVA X.	
Dílčí ofensivy spojenců. (Srpen — září 1918.)	
1. Uvolnění Amiensu a železnice Paříž—Amiens	
Příprava útoku. — Bitva na planině Santerre od 8. do 12. srpna. — Nepřítelův odpor se upevňuje; opatření z toho vyplývající. - - - - -	216
2. Rozšíření útočné fronty francouzsko-britské	
Ofensiva je vedena od Aisny až po Scarpu, 20.—21. srpna. — Výsledky dosažené od 18. července; uvolnění severní uhelné pánve je provedeno bez boje; výhledy do budoucnosti - - - - -	231
3. Uvolnění železnice Paříž—Avricourt v prostoru Commercy	
Formace amerických armád. — První koncepce bitvy u Saint-Mihielu. — Její úprava na konci srpna se zřetelem na celkový plán spojeneckých ofensiv. — Bitva u Saint-Mihielu, 12. září. - - - - -	241
HLAVA XI.	
Všeobecná ofensiva spojeneckých armád od 26. září do 15. října. Dobytí Hindenburgovy posice.	
Instrukce hlavního velitele spojeneckých armád pro provedení všeobecné ofensivy od Mósy až po Severní moře. — Boje v předpolí Hindenburgovy posice. — Francouzsko-americká ofensiva mezi Suippou a Mósou. — Ofensiva francouzsko-britská proti frontě Saint-Quentin—Cambrai. — Ofensiva Flanderské skupiny armád na sever od řeky Lys. - - - - -	250
HLAVA XII.	
Problém početních stavů, válečného průmyslu a komunikací na podzim 1918. - - - - -	273
HLAVA XIII.	
Všeobecná ofensiva spojeneckých armád od 15. října do 11. listopadu 1918.	
Kombinovaný manévr armád britských a Flanderské skupiny armád mezi Oisou a Severním mořem. — Kombinovaný manévr armád francouzských a 1. armády americké mezi Oisou a Mósou. — Připravený manévr na východ od	

Mósy. — Všeobecný ústup německých armád mezi Mó-
sou až mořem. - - - - - 281

HLAVA XIV.

Příměří,

Německo žádá o příměří, 6. října. — První vyjednávání.
— Hlavní velitelství je pověřeno studovat a navrhnouti
podmínky příměří, 25. října. — Zkoumání těchto podmínek
Nejvyšší válečnou radou; přijetí definitivního textu, 31.
října — 4. listopadu. — Příjezd německých plnomocníků, 8.
listopadu; — Vyjednávání v Rethondes; podepsání přímě-
ří, 8.—11. listopadu. — Zastavení nepřátelství a denní
rozkaz spojeneckým armádám. - - - - - 311

HLAVA XV.

Pochod na Rýn.

Splnily armády 11. listopadu úplně svou úlohu vůči svým
zemím? — Pochod na Rýn. — Obnovování příměří. - - 360

*Vysvětlení některých francouzských zkratek a
názvů na náčrtech.* - - - - - 369
Seznam náčrtů. - - - - - 371